

Raadsmededeling

Documentnummer	: D21.181500
Portefeuille	: M. Both
Onderwerp	: Raadsinformatiebrief Windpark ZE-BRA
Toelichting	:
Voorstel	:
Zaaknummer	: Z21.016193

Raadsinformatiebrief Windpark ZE-BRA

Op 7 juli 2021 heeft de gemeenteraad van Woensdrecht het concept-advies over Windpark ZE-BRA geamendeerd. In deze memo wordt aangegeven op welke wijze ons college het advies in de besluitvorming over de omgevingsvergunning voor het windpark zal betrekken.

Tijdens de bijeenkomst van de opinieraad op 6 juli 2021 over Windpark ZE-BRA is voorts gevraagd naar een nadere toelichting hoe in de besluitvorming om gegaan kan worden met de uitspraak van de Raad van State (RvS) van 30 juni 2021. Ook zijn nog enkele andere vragen gesteld over het windpark. In deze memo treft u de beantwoording van deze vragen aan.

Verwerken gevolgen uitspraak Raad van State

De uitspraak van de RvS van 30 juni 2021 heeft als gevolg dat de milieunormen voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid uit het Activiteitenbesluit niet meer gebruikt mogen worden als beoordelingskader van de milieueffecten. De RvS heeft in de uitspraak aan gemeenten nadrukkelijk de mogelijkheid opengelaten om op basis van actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de ter plaatse geldende situatie toegesneden onderbouwing zelf milieunormen vast te stellen. Omdat voor dit project een omgevingsvergunning wordt verleend, worden deze normen vervolgens als voorschrift aan de vergunning verbonden.

Onderbouwing op basis van 'standstill-principe'

Bij de onderbouwing voor het stellen van milieunormen is de bestaande milieukwaliteit in het gebied leidend geweest. Dit is in de Wet milieubeheer verankerd in het zogenaamde 'standstill-principe'. De bestaande milieukwaliteit moet in stand blijven. Alleen wanneer uit een belangenafweging blijkt dat vasthouden aan dit principe tot een onredelijke uitkomst leidt, kan hiervan worden afgeweken. Bij die belangenafweging zijn voor dit windpark meegenomen:

- de aard en ligging van het project in het buitengebied van Reimerswaal en Woensdrecht;
- de aanwijzing van deze locatie als concentratielocatie voor windenergie.

Het hanteren van de geluidsnormen voor geluid, het aantal uren mogelijke slagschaduw hinder per jaar en het plaatsgebonden risico (PR) zijn daarbij aanvaardbare maatstaven om de milieueffecten van het windpark te beoordelen. De gebruikte onderzoeksmethoden zijn wetenschappelijk gevalideerd en door de Commissie voor de milieu-effectrapportage (hierna: Commissie m.e.r.) in het tussentijds toetsingsadvies ook als goed beoordeeld. De uitspraak van de RvS verplicht tot het maken van een zelfstandige normstelling aan de hand van die maatstaven en vraagt niet tot het hanteren van andere maatstaven om de milieueffecten in beeld te brengen.

Tot slot is van belang om nog te melden dat bij de aanvullende onderbouwing onderscheid moeten maken tussen de woningen die bij de inrichting horen (de zogenaamde

molenaarswoningen) en woningen van derden. Voor de molenaarswoningen is het Activiteitenbesluit sowieso niet gebruikt als toetsingskader omdat deze woningen deel uit maken van het windpark als geheel. De uitspraak heeft voor de beoordeling van de milieusituatie van de molenaarswoningen dan ook geen gevolgen.

Geluid

Voor de woningen in de nabije omgeving van de windturbines is gekeken naar het huidige geluidsniveau. Dit geluidsniveau is het gevolg van de industrie in het havengebied van Antwerpen, de snelweg A4 en de bestaande windturbines. Het toekomstige geluidsniveau is berekend met inachtneming van de situatie dat de 16 windturbines zijn gebouwd met het meest lawaaiige type windturbine ('worst case' benadering). Op basis van de vergelijking van de bestaande- en de nieuwe situatie is het geluid van de windturbines beoordeeld. Daarbij is gebleken dat het maximale geluidsniveau van de nieuwe worstcase scenario zou kunnen leiden tot enige hogere geluidsbelasting ter plaatse. Om dat te borgen zijn in de omgevingsvergunning geluidsnormen opgenomen waaraan de windturbines maximaal moeten voldoen. Om hieraan te kunnen voldoen is het mogelijk dat de windturbines geremd worden waardoor het geluidsniveau lager wordt. Dit is opgenomen als een eis in de omgevingsvergunning.

Omdat de milieueffectrapportage reeds een zeer grondige onderbouwing heeft van de geluidsbelasting en de berekeningen hiervan zijn wij in staat om met de handvaten die de Raad van State biedt te komen tot een gedegen onderbouwing van de geluidsnormering.

Slagschaduw

Voor slagschaduw is een vergelijkbare aanpak gevolgd als met geluid. Hierbij is de huidige situatie en de toekomstige situatie met elkaar vergeleken op 13 representatieve toetsingspunten.

Het Activiteitenbesluit geeft als norm voor slagschaduw dat slagschaduw gemiddeld niet meer dan 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag kan optreden. In de rechtspraak wordt vaak een maximale duur van 6 uur per jaar gehanteerd. Een automatische stilstandvoorziening moet ervoor zorgen dat de duur van de slagschaduwhinder binnen de norm blijft. Bij het opstellen van de mer is deze norm van maximaal 6 uur per jaar al gehanteerd.

Bij woningen die nu al slagschaduw hebben van de bestaande en blijvende windturbines is door de initiatiefnemers besloten dat hier geen extra uren slagschaduw bij mogen komen. Dit wordt mogelijk gemaakt door het toepassen van de stilstandvoorziening waar een turbine mee is uitgerust.

Een aantal woningen die nu nog geen last hebben van slagschaduw kunnen slagschaduwhinder gaan ondervinden. Dit is in een range van 2:36 uur tot 5:58 uur per jaar. Hiermee blijft de mogelijke hinder onder de norm van 6 uur per jaar.

Externe veiligheid

Het plaatsgebonden risico voor het windturbinepark is bepaald overeenkomstig de geldende rekenregels en beoordeeld aan de hand van een afstandsmaat (uitgedrukt in meters afstand vanaf de windturbinemast) gebaseerd op het plaatsgebonden risico (PR). Hierbij wordt een normstelling gehanteerd voor windturbines die aansluit op de normstelling zoals die voor alle andere risicovolle activiteiten in Nederland wordt gehanteerd. Deze komt overeen met de afstandsnorm gebaseerd op de kans van:

- één op een miljoen per jaar (PR 10^{-6}) voor kwetsbare objecten (zoals woningen van derden);
- één op honderdduizend per jaar (PR 10^{-5}) voor beperkt kwetsbare objecten (zoals bedrijfswoningen).

Voor de projectlocatie zijn geen speciale omstandigheden of bestemmingen aanwezig om de beoordeling voor de nieuwe windturbines anders te laten zijn. Om te waarborgen dat tijdens de exploitatie van de nieuwe windturbines een veilige situatie is gegarandeerd, is in een voorschrift bepaald dat zich binnen een afstand van 80 meter van de windturbines geen (beperkt)

kwetsbare objecten mogen bevinden en binnen een afstand van 200 meter geen kwetsbare objecten. Deze afstanden komen overeen met de contouren van het PR 10^{-5} en 10^{-6} uit het MER.

Reactie op advies Woensdrecht

De gemeenteraad van Woensdrecht heeft in het aangenomen amendement vier aandachtspunten benoemd die in de besluitvorming over het windpark betrokken moet worden.

1. Advies Woensdrecht:

Op grond van de uitgebrachte adviezen adviseren wij u om nadrukkelijk te onderzoeken of Windturbine 17 naar het zuiden verplaatst kan worden zoals aangegeven in het uitgebrachte advies landschappelijke inpassing. Hierdoor wordt tevens de afstand t.o.v de woonomgeving van de kern Ossendrecht vergroot en geluidbelasting op dichtbij gelegen woningen verminderd.

Reactie college:

De initiatiefnemers zijn gevraagd om een onderbouwing aan te leveren waarom turbinepositie 17 niet meer in zuidelijke richting verschoven kan worden. In dit gebied gelden veel beperkingen vanwege de radarpost bij Vliegveld Woensdrecht. Daarnaast is er nabij gelegen woning van derden waardoor dat het meer in zuidelijke richting verschuiven van deze windturbine niet tot de mogelijkheden behoort. Tot slot zou het verschuiven van de turbine in zuidelijke richting zorgen dat een zogenaamde interferentie ontstaat waardoor de productiecapaciteit van beide windparken sterk negatief wordt beïnvloed, omdat de windturbine dan te dichtbij de bestaande windturbines van Windpark Kabeljauwbeek komt te staan.

2. Advies Woensdrecht:

De gemeente Woensdrecht adviseert u aan de initiatiefnemers de voorwaarde op te leggen de windturbines WT 15 en WT 17 van een stilstandvoorziening te voorzien in de situaties waar hinder van slagschaduw te verwachten is en stillere windmolens toe te passen op de locaties waar de geluidbelasting op de woningen wordt overschreden.

Reactie college:

Voor het voorkomen van slagschaduw hinder geldt dat, op verzoek van de initiatiefnemers zelf, in de vergunning als voorschrift wordt opgenomen dat de nieuwe windturbines geen nieuwe slagschaduw hinder mogen opleveren bij woningen die reeds van de omliggende windturbines al slagschaduw hinder ondervinden. Een aantal woningen die nu nog geen last hebben van slagschaduw kunnen slagschaduw hinder gaan ondervinden. Dit is in een range van 2:36 uur tot 5:58 uur per jaar. Hiermee blijft de mogelijke hinder onder de 6 uur per jaar norm. Aan dit advies wordt daarmee zonder meer gevolg gegeven.

Ten aanzien van geluid geldt dat aan de omgevingsvergunning aangepaste geluidsnormen worden verbonden. Hiermee wordt een beschermingsniveau geboden waarbij het bestaande geluidsniveau zoveel als mogelijk wordt gehandhaafd.

3. Advies Woensdrecht:

In de vergunning, of op een andere wijze, te regelen dat na ingebruikname van de windmolens door een onafhankelijke dienst geluidsmetingen worden verricht teneinde daadwerkelijke geluidbelasting te monitoren.

Reactie college:

Aan de omgevingsvergunning wordt een voorschrift verbonden waarin is voorgeschreven dat binnen 1 jaar na inwerkingtreding van de omgevingsvergunning wordt aangetoond dat wordt voldaan aan de geluidsnormen.

4. *Advies Woensdrecht:*

Wij adviseren u bij uw beslissing rekening te houden met de uitspraak van de Raad van State inzake het windpark Delfzijl. De uitspraak verplicht de rijksoverheid of u als bevoegd orgaan tot het nader vaststellen van normen voor de milieutoetsing op o.a. gebied van geluidhinder en slagschaduw. Wij houden ons het recht voor u opnieuw te adviseren als de nieuwe normering is vastgesteld en de gevolgen daarvan op Woensdrechts grondgebied duidelijk zijn.

Reactie college:

Hiervoor is aangegeven op welke wijze in de besluitvorming tegemoet wordt gekomen aan de uitspraak van de RvS. Voor de volledigheid kan daarbij nog worden vermeld dat het ontwerp van de omgevingsvergunning deze zomer nog eens ter advisering wordt voorgelegd aan de onafhankelijke Commissie voor de milieu-effectrapportage. Gelijktijdig worden ook de RUD Zeeland en de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant hierover om advies gevraagd. Deze adviezen worden te zijner tijd aan zowel de gemeenteraad van Reimerswaal als die van Woensdrecht ter kennisname gebracht.

Beantwoording resterende vragen opinieraad 6 juli 2021

Naar aanleiding van een vraag tijdens de opinieraad in de gemeente Reimerswaal is gesteld beloofd een schriftelijke toelichting te geven wanneer de MER commissie met een definitieve beoordeling komt. De definitieve beoordeling zal uiterlijk 9 september toegezonden worden aan de gemeente Reimerswaal.